

Sygn. akt I C 1275/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Adrianna Gołuńska-Łupina

Protokolant: sek. sąd. Małgorzata Świst

po rozpoznaniu w dniu 01 kwietnia 2019r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa E. M.

przeciwko (...) spółce jawnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. Utrzymuje nakaz zapłaty z dnia 24 października 2016 roku wydany przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygn. I Nc 1385/16 w całości;

II. kosztami procesu wywołanymi wniesieniem zarzutów obciąża pozwanych;

Sygn. akt I C 1275/17

UZASADNIENIE

Powód E. M. wniósł pozew w postępowaniu nakazowym przeciwko (...) Spółce jawnej z siedzibą w S., żądając od pozwanych zapłaty solidarnie kwoty 22.700,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 1 października 2015 r. M. G. wystawił weksel na sumę 22.700,00 zł na zlecenie E. Z. i K. Z.. Termin płatności weksla został wyznaczony na dzień 8 października 2015 r. Za wystawcę weksla do sumy wekslowej poręczył (...) Przedsiębiorstwo Budowlane (...) jasna z siedzibą w S.. W oznaczonym terminie i miejscu płatności wystawca weksla nie zapłacił oznaczonej sumy wekslowej na rzecz E. Z. i K. Z.. Po terminie płatności K. Z. i E. Z. przenieśli przez indos weksel na rzecz powoda E. M.. Na skutek indosu powód nabył wszystkie prawa z weksla.

(pozew, k. 2-5)

Nakazem zapłaty z dnia 24 października 2016 r. w sprawie o sygn. akt I NC 1385/16 Sąd Rejonowy w Gdyni nakazał pozwany, aby zapłacili solidarnie powodowi kwotę 22.700 z wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.901 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(nakaz zapłaty, k. 23)

Pozwani (...) Spółka jawna z siedzibą w S. wnieśli zarzuty od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości oraz wnosząc o uchylenie zaskarżonego nakazu zapłaty i oddalenie powództwa. Pozwani podnieśli zarzuty: spełnienia świadczenia w całości, nieistnienia roszczenia, wypełnienia weksła niezgodnie z wolą wystawcy weksła, przedawnienia roszczenia, wypełnienia weksła niezgodnie ze stanem zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki oraz zarzut dokonania indosu na rzecz E. M. w złej wierze w celu pokrzywdzenia pozwanych, jak też zarzut świadomego działania E. M. na szkodę pozwanych. Nadto pozwani podnieśli, że powód nie wykazał, czy podjął z pozwanymi próbę ugodowego pozasądowego rozwiązania sporu bądź też podjął próbę mediacji, a nadto nie zawiadomił pozwanych o wypełnieniu i indosowaniu weksła oraz nie wezwał pozwanych do wykupu weksła, a nadto nie sporządził protestu na podstawie art. 44 i nast. Prawa wekslowego.

W uzasadnieniu pozwani podali, że pozwany M. G. zawarł z K. Z. umowę pożyczki. Przez wskazaną umowę M. G. miał zobowiązać się do zwrotu długu głównego oraz zapłaty odsetek w wysokości 10% w skali miesiąca. Wierzytelność ze wskazanego stosunku podstawowego miała być zabezpieczona w formie weksła. Umowa stron miała być częściowo nieważna, tj. w zakresie, w jaki przewidywała obowiązek zapłaty odsetek ponad wysokość odsetek maksymalnych. Pozwany miał wykonać zobowiązanie względem K. Z. ten sposób, że zapłacił za usługi stolarskie i meble wykonywane na rzecz K. Z. w łącznej kwocie 20.400,00 zł. Pozwany złożył K. Z. oświadczenie o potrąceniu wierzytelności. Nadto, pozwany miał dokonać na rzecz K. Z. zapłaty w wysokości 600 zł oraz 2000 zł (za pośrednictwem firmy windykacyjnej KAT P. Z. (1)). Zapłata wskazanych sum (poza kwotą zapłaconą na rzecz P. Z. (1)) miała nastąpić do rąk księgowej K. Z. (księgowej restauracji (...)). Po zawarciu umowy pożyczki doszło do wystawienia weksła in blanco, który miał zabezpieczać umowę. Powód, który miał nabyć prawa z weksła w drodze indosu, był ojczymem K. Z. i miał znać stan faktyczny oraz wiedzieć, że K. Z. świadomie działa na szkodę pozwanych. W ocenie pozwanych powództwo jest przedwczesne z uwagi na brak zawiadomienia pozwanych o wypełnieniu i indosowaniu weksła oraz brak wezwania pozwanych do wykupu weksła.

(zarzuty od nakazu zapłaty, k. 26-29)

W odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty powód wskazał, że pokwitowania przedstawione przez pozwanego M. G. pochodzą z okresu od 6 lipca 2010 r. do 13 sierpnia 2010 r., a zatem wpłaty te zostały dokonane na 5 lat przed wystawieniem weksła przez pozwanego M. G. i nie mogą one stanowić dowodu spełnienia roszczenia z weksła. Powód wskazał, że oświadczenie o potrąceniu zostało złożone K. Z. w chwili, gdy nie był on wierzycielem pozwanych, zaś ewentualna wierzytelność przedstawiona do potrącenia była przedawniona w chwili złożenia oświadczenia w tym przedmiocie. Nadto, powód wskazał, że pozwany M. G. wielokrotnie korzystał z pożyczek udzielanych przez K. Z.. Wierzytelności z tych pożyczek stanowiły podstawę powództwa w sprawach rozpoznawanych przez Sąd Rejonowy w Gdyni o sygn. akt I Nc 1384/16 (IC 12/17), I NC 1383/16, I NC 1382/16 (I C 944/17). W postępowaniu w sprawie o sygn. akt I C 944/17 pozwana (...) Spółka jawna na dowód wygaśnięcia zobowiązania z umowy pożyczki przedstawiła dokładnie te same pokwitowania, które zostały załączone w niniejszym postępowaniu przez pozwanego M. G.. Powód wskazał, że w chwili nabycia praw z weksła nie były mu znane okoliczności dotyczące zaspokojenia wierzytelności przez pozwanego. W ocenie powoda roszczenie wekslowe nie uległo przedawnieniu, gdyż do chwili wytoczenia powództwa nie upłynął 3-letni termin przedawnienia roszczenia wekslowego, który rozpoczął bieg po dniu 8 października 2015 r. Powód wskazał, że ani na nim ani na K. Z. nie ciążył obowiązek zawiadomienia o wypełnieniu, indosowaniu weksła ani wezwania pozwanych do zakupu weksła.

(odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty, k. 163-168)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 października 2015 r. pozwany M. G. wystawił weksel własny opiewający na kwotę 22.700 zł na zlecenie E. Z. i K. Z. i opatrzył go klauzulą bez protestu. Termin płatności weksła został wyznaczony na dzień 8 października 2015 r. Poręczenia wekslowego za wystawcę do sumy 22.700 zł udzieliła pozwana (...) Spółka jawna z siedzibą w S..

(dowód: weksel, k. 11)

K. Z. i E. Z. przenieśli weksel w drodze indosu na rzecz powoda E. M..

(dowód: weksel, k. 11)

W okresie od 6 lipca 2010 r. do 13 sierpnia 2010 r. pozwany M. G. dokonał na rzecz J. B. wpłat w łącznej wysokości 20.400 zł za meble. W dniu 6 lipca 2010 r. M. G. dokonał zapłaty na rzecz J. B. w kwocie 2000 zł, w dniu 19 lipca 2010 r. – 5.000 zł, w dniu 20 lipca 2010 r. – 3.000 zł, w dniu 28 lipca 2010 r. – 3.400 zł, w dniu 5 sierpnia 2010 r. – 2000 zł, w dniu 9 sierpnia 2010 r. – 3.000 zł i w dniu 13 sierpnia 2010 r. – 2000 zł. J. B. wykonywał prace stolarskie w restauracji położonej w S. na rzecz K. Z..

(dowód: pokwitowania, k. 37-43, zeznania J. B., k. 217-218)

W dniu 5 sierpnia 2015 r. pozwany M. G. uzyskał pokwitowanie o treści: „P. G. spłata dla P. Z., 5.08.15, kwota 600 (sześćset złotych)”.

(dowód: pokwitowanie, k. 45)

W dniu 17 lutego 2016 r. pozwany M. G. dokonał zapłaty kwoty 2000 zł na rzecz P. Z. (1) prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie windykacji pod firmą windykacja i skup należności Kat P. Z. (1). Zapłata miała nastąpić na poczet ugody z dnia 17 lutego 2016 r. zawartej między M. G. a K. Z..

(dowód: pokwitowanie, k. 44)

Pismem z dnia 6 grudnia 2016 r. pozwani (...) Spółka jawna złożyli oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z tytułu opłacenia przez M. G. zakupu mebli i usług stolarskich u J. B..

(dowód: oświadczenie o potrąceniu wierzytelności, k. 46-47)

W sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Gdyni pod sygnaturą I C 944/17 E. M. żądał od (...) Spółki jawnej z siedzibą w S. zapłaty solidarnie kwoty 37.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 czerwca 2015r. do dnia zapłaty z tytułu weksla wystawionego przez M. G. w dniu 8 kwietnia 2015r. z terminem płatności wyznaczonym na dzień 8 czerwca 2015r., którego zabezpieczeniem było poręczenie wekslowe udzielone przez wyżej opisaną spółkę jawną.

W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany wskazał, że pozwana spółka zawarła z K. Z. umowę pożyczki, a strony umówiły się, że pozwany oprócz spłaty kapitału będzie spłacał lichwiarskie odsetki w wysokości 10 % w skali miesiąca. Pozwany był w trudnej sytuacji finansowej i musiał uratować spółkę przed niewypłacalnością. Stosunek podstawowy, jaki został zabezpieczony w formie weksla miał być częściowo nieważny w części odsetek przekraczających odsetki maksymalne. Pozwany dokonał na rzecz K. Z. wpłat na łączną kwotę 26.700 zł, które z wyjątkiem jednej wpłaty były dokonywane do rąk księgowej K. Z.. Nadto, pozwany dokonał wpłat w ten sposób, że zapłacił za usługi stolarskie i meble wykonywane na rzecz K. Z. w łącznej wysokości 20.400 zł. Przy zawarciu umowy pożyczki doszło do wystawienia przez pozwanego weksla in blanco, jaki miał zabezpieczać tę umowę. Do zarzutów pozwany dołączył – te same, co w niniejszej sprawie – pokwitowania wystawione przez J. B. oraz dowody wpłaty z dnia 5 sierpnia 2015r. i 17 lutego 2016r.

(okoliczności bezsporne, nadto ustalone w oparciu o akta Sądu Rejonowego w Gdyni o sygnaturze I C 944/17)

W stosunku do pozwanego (...) spółki jawnej z siedzibą w S. toczą się liczne postępowania egzekucyjne.

(okoliczności bezsporne, nadto ustalone w oparciu o zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, k. 54-83)

Sąd zważył co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dokumenty prywatne przedstawione przez strony oraz dowód z zeznań świadka J. B..

W ocenie Sądu brak było podstaw do podważenia autentyczności i wiarygodności dokumentów przedstawionych przez strony obejmujących weksel z dnia 1 października 2015 r. oraz pokwitowania i dowody wpłat. Nadto, żadna ze stron nie zakwestionowała prawdziwości wskazanych dokumentów ani nie zaprzeczyła, aby osoby podpisane pod wskazanymi dokumentami prywatnymi złożyły oświadczenie danej treści. W konsekwencji, opierając się na domniemaniach określonych w art. 245 k.p.c., Sąd przyjął, że stanowiły one dowód tego, że osoby pod nimi podpisane złożyły oświadczenia danej treści.

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania wiarygodności zeznań świadka J. B., zwłaszcza że znajdowały one odzwierciedlenie w pokwitowaniach wystawianych przezeń w okresie od 6 lipca do 13 sierpnia 2010 r.

Sąd pominął również dowód z przesłuchania stron, albowiem pomimo prawidłowego doręczenia wezwania, ani powód E. M. ani pozwany M. G. nie stawili się na rozprawie i nie usprawiedliwili swojej nieobecności. Pełnomocnik powoda wskazał, że nie znał przyczyn niestawiennictwa E. M., zaś pełnomocnik pozwanych stwierdziła, że niestawiennictwo M. G. pozostawało w związku z prowadzeniem spraw zawodowych w S.. Sąd doszedł do przekonania, że takie wytłumaczenie niestawiennictwa stron na rozprawie należało uznać za niewystarczające, jako że było ono ujęte na wysokim poziomie ogólności. Sąd pominął zatem dowód z przesłuchania stron wobec nieusprawiedliwionego ich niestawiennictwa, co stanowiło konsekwencję przyjętego rygoru wezwania do stawiennictwa znajdującego oparcie w art. 302 §1 zd. 2 k.p.c.

Sąd nie przeprowadził dowodu z umowy pożyczki zawartej między stronami, deklaracji wekslowej stanowiącej podstawę do wypełnienia weksla, albowiem K. Z., zobowiązany na podstawie art. 248 k.p.c. do złożenia wskazanych dokumentów, nie przedstawił ich w terminie wskazanym przez Sąd, podając, że czynności te nie zostały dokonane w formie pisemnej (k. 185). Okoliczności te nie miały znaczenia w niniejszej sprawie, albowiem pozwani w niniejszej sprawie nie mogli skutecznie podnosić zarzutów osobistych przysługujących im względem remitenta K. Z. i E. Z..

W niniejszej sprawie powód E. M. żądał zasądzenia od M. G. jako wystawcy weksla i (...) Spółki jawnej z siedzibą w S. jako poręczyciela wekslowego solidarnie kwoty 22.700 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 października 2015 r. do dnia zapłaty. Powód jako indosatariusz wywodził swoje roszczenie przeciwko poznanemu M. G. z art. 104 ust. 1 w zw. z art. 28 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. – Prawo wekslowe (Dz.U. z 2016 r. poz. 160, tj.; dalej jako: Prawo wekslowe), zaś podstawą prawną jego roszczenia przeciwko pozwanej (...) Spółki jawnej z siedzibą w S. był przepis art. 28 Prawa wekslowego.

Stosownie do treści art. 104 ust. 1 Prawa wekslowego odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. W myśl art. 28 Prawa wekslowego przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia weksla w terminie płatności. Zgodnie z brzmieniem art. 32 Prawa wekslowego poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 lutego 1982 r. w sprawie o sygn. akt I CR 13/82 (Lex nr 54) stwierdził, iż głównymi dłużnikami z weksla, a więc takimi dłużnikami, na których ciąży przede wszystkim obowiązek zapłaty sumy wekslowej są: w wekslu trasowanym - akceptant, a w wekslu własnym - wystawca. Ci dłużnicy nie mogą zwolnić się od odpowiedzialności za zapłatę (art. 9 Prawa wekslowego). Ich odpowiedzialność utrzymuje się niezależnie od tego czy przedstawiono im weksel do zapłaty we właściwym terminie (art. 53, 103 i 104 Prawa wekslowego). W myśl art. 47 ust. 1 w zw. z art. 103 Prawa wekslowego kto weksel wystawił, przyjął, indosował lub zań poręczył, odpowiada wobec posiadacza solidarnie.

Przesłanki dopuszczalności podnoszenia zarzutów dotyczących stosunku podstawowego w przypadku przeniesienia weksla w drodze indosu określa art. 17 Prawa wekslowego, stosowany odpowiednio do weksla własnego na podstawie art. 103 Prawa wekslowego. W myśl wskazanego przepisu osoby, przeciw którym dochodzi się praw z wekslu, nie mogą wobec posiadacza zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub z posiadaczami poprzednimi, chyba że posiadacz, nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika. Z powołanych przepisów

wynika norma, zgodnie z którą wystawca weksla własnego nie może podnosić przeciwko indosatariuszowi zarzutów wywodzonych ze stosunku osobistego łączącego go z indosantem, chyba że indosatariusz działał świadomie na szkodę wystawcy przy nabyciu weksla. W takiej sytuacji możliwość odwoływania się do zarzutu ze stosunku osobistego, w tym do wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, jest znacznie ograniczona.

Jak podnosi się w judykaturze przy wykładni tego ustawowego zwrotu powszechnie przyjmuje się, że nie wystarczy sama zła wiara nabywcy. Także rażące niedbalstwo nabywcy nie uzasadnia dopuszczalności podniesienia zarzutów osobistych. Dłużnik musi udowodnić, że nabywca działał świadomie na jego szkodę, przy czym nie każde pozbawienie dłużnika zarzutów jest takim świadomym działaniem. Ponadto dłużnik musi udowodnić, że nabywca miał świadomość możliwości wyrządzenia szkody i co najmniej się na to godził (dolus eventualis). Decyduje tu chwila nabycia weksla, która nie zawsze się pokrywa z momentem powstania zarzutu przysługującego dłużnikowi (vide: wyrok SN z dnia 14 listopada 2006r., II CSK 192/06, L.). W razie wykazania przez dłużnika, iż nabywca weksla w chwili jego nabycia znał fakty prowadzące do poszkodowania dłużnika, doświadczenie życiowe przemawia za przyjęciem wyznaczonego przez art. 17 in fine Prawa wekslowego umyślnego działania nabywcy na szkodę dłużnika (vide: wyrok SN z dnia 21 października 1998r., II CKN 10/98, OSN 1999, Nr 5, poz. 93; W.. 1999, Nr 2). Zarzut, iż weksel został zaindosowany na skutek porozumienia na szkodę dłużnika, musi być poparty konkretnymi faktami, wskazującymi na działanie w złej wierze (vide: orzeczenie SN z dnia 21 marca 1938r., C II 2448/37, OSP 1938, poz. 542). Jednocześnie należy podkreślić, że ciężar dowodu okoliczności faktycznych uzasadniających przyjęcie, że posiadacz weksla (wierzyciel), nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika, spoczywa na dłużniku (vide: wyrok SN z dnia 20 lipca 2006 r., V CK 9/06, PS 2012, Nr 1; wyrok SN z dnia 23 października 2008r., V CSK 71/08, L.). Może on go jednak przeprowadzić za pomocą wszelkich środków dowodowych, nie wyłączając zeznań świadków (vide: orzeczenie SN z dnia 24 lutego 1928r., I C 216/27, (...) 1929, poz. 465; Z. O.. SN 1928, poz. 40; PS 1928, poz. 357).

W niniejszej sprawie pozwani nie podnieśli żadnych zarzutów dotyczących ważności weksla. Sąd z urzędu nie stwierdził jakichkolwiek braków formalnych weksla, które skutkowałyby jego nieważnością, albowiem zawiera on wszelkie elementy określone w art. 101 Prawa wekslowego oraz w art. 11-20 w zw. z art. 103 Prawa wekslowego.

Pozwani podnieśli zarzuty dotyczące stosunku podstawowego łączącego pozwanego M. G. z indosantem K. Z.. W tym zakresie pozwani wskazali, że przedmiotowy weksel stanowił zabezpieczenie spłaty lichwiarskich odsetek od kapitału pożyczki w wysokości 10 % w skali miesiąca, które pożyczkodawca K. Z. zastrzegł, wykorzystując trudną sytuację finansową pozwanej spółki. Nadto, pozwanemu M. G. miała przysługiwać wierzytelność przeciwko K. Z. z tytułu wpłat dokonywanych w okresie od 6 lipca do 13 sierpnia 2010 r. na rzecz J. B. tytułem wynagrodzenia za usługi świadczone na rzecz K. Z.. Pozwany M. G. złożył oświadczenie w przedmiocie potrącenia wskazanej wierzytelności z wierzytelnością wekslową przeniesioną na powoda E. M. w drodze indosu. Jednocześnie, strona pozwana wywodziła, że E. M. jako ojczym remitenta i pożyczkodawcy doskonale wiedział jaki jest stan faktyczny i działał na szkodę dłużnika.

W przedmiotowej sprawie Sąd nie mógł jednak uwzględnić zarzutów dotyczących stosunku podstawowego. Wskazane w art. 17 Prawa wekslowego nabycie weksla świadomie na szkodę dłużnika zachodzi wtedy, gdy indosatariusz nabywając weksel działa świadomie na szkodę dłużnika, tj. wiedząc o istnieniu zarzutów dłużnika wynikających ze stosunku podstawowego nabywa weksel w celu uniemożliwienia dłużnikowi podniesienia tych zarzutów. Wymagany jest zatem kwalifikowany zły zamiar i zła wiara indosatariusza (vide: wyrok SN z dnia 21 kwietnia 2009r., V CSK 369/09, B. (...), Nr 6). Jak wskazano wyżej, ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na dłużniku wekslowym. W niniejszej sprawie pozwany M. G. jako wystawca weksla własnego i pozwana Spółka jako awalista nie wykazały istnienia jakikolwiek okoliczności, które wskazywałyby na zaistnienie złej wiary po stronie powoda i świadomości wyrządzenia szkody pozwanym. Wskazać bowiem należy, że pozwani nie zaferowali żadnych dowodów na okoliczności świadczące o takim działaniu po stronie powoda. Nadto, M. G. nie stawiał się na rozprawie pomimo wezwania w celu przesłuchania w charakterze strony, stąd materiał dowodowy przedstawiony przez stronę pozwaną nie pozwalał w jakimkolwiek stopniu podważyć niedopuszczalności podniesienia zarzutów ze stosunku osobistego wobec powoda jako indosanta. Powołana w zarzutach od nakazu zapłaty okoliczność, że powód był ojczymem indosanta jawi się jako dalece niewystarczająca dla przyjęcia, nawet w ramach domniemania faktycznego, że powód działał świadomie na szkodę pozwanych przy nabyciu weksla. Sąd podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie o sygn. akt V CSK 29/05, w myśl którego pokrewieństwo między dochodzącym praw z weksla jego posiadaczem, a remitentem, będącym jednocześnie indosantem nie jest równoznaczne ani z nabyciem weksla przez posiadacza w złej wierze czy jego rażącym niedbalstwem, ani z działaniem na szkodę dłużnika w chwili nabycia weksla (LEX nr 490440). W ocenie Sądu stosunek powinowactwa również nie może być okolicznością samoistnie uzasadniająca świadome działanie powoda - indosatariusza na szkodę pozwanych. Pozwani nie wykazali bowiem żadnych innych okoliczności świadczących o tym, że powód wiedział o faktach prowadzących do poszkodowania dłużnika, w szczególności o zarzutach, które pozwani mogliby zasadnie podnieść przeciwko indosantowi w odniesieniu do łączącego ich stosunku prawnego stanowiącego podstawę do wystawienia weksla. Z tych względów okoliczności dotyczące umowy pożyczki i ewentualnej deklaracji wekslowej nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu. W tym stanie rzeczy, Sąd doszedł do przekonania, że zarzut spełnienia świadczenia w całości, braku roszczenia po stronie powoda, niewypełnienia weksla zgodnie z wolą wystawcy, przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego oraz potrącenia nie mogły odnieść skutku względem powoda.

Na marginesie wskazać należy, że pozwani nie wykazali wykonania zobowiązania stanowiącego stosunek podstawowy wobec stosunku wekslowego. W niniejszym postępowaniu pozwani przedłożyli jedynie pokwitowania spełnienia świadczenia wystawione na rzecz pozwanego M. G. przez osoby trzecie. Wskazać należy, że pokwitowania zapłaty sum opiewających łącznie na kwotę 20.400 zł zostały wystawione na rzecz pozwanego w okresie od 6 lipca do 13 sierpnia 2010 r., a zatem na ponad 5 lat przed wystawieniem weksla przez pozwanego M. G.. Pozwani nie wykazali istnienia stosunku prawnego łączącego M. G. i K. Z., z którego wynikałby po stronie K. Z. obowiązek zapłaty na rzecz M. G. wskazanej kwoty, gdyż dowody w postaci pokwitowań zapłaty wystawionych przez J. B. oraz jego zeznań okazały się być niewystarczające dla przesądzenia o istnieniu obowiązku zwrotu zapłaconej sumy pieniężnej. Wskazać nadto należy, że pozwani przedłożyli wskazane pokwitowania również w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygn. akt I C 944/17 w celu wykazania niezasadności roszczenia dochodzonego pozwem, co również podważa moc dowodową wskazanych dokumentów. Pozwani przedłożyli również dowody wpłaty z dnia 5 sierpnia 2015 r. na kwotę 600 zł i z dnia 17 lutego 2016 r. na kwotę 2.000 zł, na które również powoływali się w ww. postępowaniu. Na podstawie wskazanych dokumentów i zeznań J. B. należało stwierdzić, że pozwanych i indosanta K. Z. łączyły stosunki gospodarcze. Jednakże w tej sytuacji skoro z treści dołączonych dowodów zapłaty nie można ustalić na poczet jakich należności wpłata była dokonywana, to nie sposób przyjąć, aby doszło do wykonania zobowiązania wekslowego.

Bezzasadny okazał się również podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 czerwca 2017 r. w sprawie o sygn. akt IV CSK 131/15 (LEX nr 1959490), przedawnienie roszczenia wekslowego i ze stosunku podstawowego biegną niezależnie od siebie, przy czym podstawę oceny przesłanek przedawnienia drugiego z nich stanowią przepisy kodeksu cywilnego, zaś pierwszego przepisy kodeksu cywilnego zmodyfikowane przez przepisy prawa wekslowego, które wprowadzają odmiennie reguły dotyczące długości i początku biegu terminu przedawnienia oraz dopuszczalnych zarzutów dłużnika wekslowego. Wskazana przez wierzyciela podstawa faktyczna i prawna dochodzonego roszczenia przesądza o tym, które przepisy mają zastosowanie. W uzasadnieniu tego orzeczenia wskazano, że „kwestia przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego w odniesieniu do weksli in blanco, łączona jest z upoważnieniem do wypełnienia weksla. Dominujące jest stanowisko, że treścią tego upoważnienia objęte jest jedynie uzupełnienie weksla przed upływem terminu przedawnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu. Wypełnienie weksla po upływie tego terminu jest wypełnieniem niezgodnym z deklaracją wekslową i wystawca weksla może podnieść taki zarzut w ramach zarzutów przewidzianych w art. 10 Prawa wekslowego, wskazując, że z tego względu jego zobowiązanie wekslowe nie powstało. Utrwalony jest też pogląd, że przedawnienie praw z weksla in blanco nie rozpoczyna biegu do czasu jego wypełnienia i dla odpowiedzialności wekslowej wystawcy weksla niepełnego wobec remitenta decydujące jest jego wypełnienie przed upływem terminu przedawnienia roszczenia ze stosunku podstawowego, a nie przed wniesieniem pozwu”. Roszczenie wekslowe przeciwko wystawcy weksla in blanco przedawnia się bowiem z upływem trzech lat od dnia płatności weksla uzupełnionego zgodnie z upoważnieniem do jego wypełnienia. Przedmiotowy weksel został opatrzony datą płatności

8 października 2015 r., natomiast pozew wniesiono w dniu 26 września 2016 r., a więc niewątpliwie przed upływem trzyletniego terminu przedawnienia. W konsekwencji, wskazany zarzut nie zasługiwał na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu braku protestu wekslowego, w pierwszej kolejności wskazać należy, że protest jest przesłanką formalną zwrotnego poszukiwania roszczenia wekslowego przeciwko dłużnikom subsydiarnym. Dochodzenie roszczenia wekslowego przeciwko dłużnikowi głównemu, tj. wystawcy weksła własnego albo akceptanta weksła trasowanego oraz ich poręczycielom nie wymaga dokonania protestu. Przy dochodzeniu należności z weksła od dłużnika głównego protest nie jest jedynym środkiem dowodowym, stwierdzającym przedstawienie weksła głównemu dłużnikowi do zapłaty, i może być zastąpiony również dowodem ze świadków (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1935 r., sygn. akt I C 1977/34, OSN(C) 1935/11/433, I. Heropolitańska, Komentarz do ustawy - Prawo wekslowe, [w:] Prawo wekslowe i czekowe. Komentarz, Opublikowano: LEX 2011). Sąd podziela w całości stanowisko wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2018 r. w sprawie o sygn. akt II CSK 317/17 (LEX nr 2508554), zgodnie z którym regulacja wynikająca z art. 43 ust. 1 pkt 2 i art. 44 ust. 6 w związku z art. 103 ust. 1 Prawa wekslowego dotyczy indosantów weksła własnego, co wyraźnie wynika z pierwszego z tych przepisów w związku z art. 103 ust. 1 Prawa wekslowego, i odpowiadających tak samo, jak indosanci, poręczycieli wekslowych za indosantów. Nie obejmuje natomiast poręczycieli wekslowych za wystawcę weksła własnego. Poręczyciel wekslowy odpowiada tak samo, jak ten, za kogo poręczył (art. 32 ust. 1 Prawa wekslowego), a zatem poręczyciel za wystawcę weksła własnego odpowiada tak, jak wystawca weksła własnego, który jest dłużnikiem głównym, a nie dłużnikiem subsydiarnym - odpowiadającym w ramach poszukiwania zwrotnego. W konsekwencji, stwierdzić należy, że przesłanką formalną roszczenia dochodzonego pozewem przeciwko M. G. i pozwanej Spółce nie było dokonanie protestu wekslowego.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 496 k.p.c. utrzymał w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 24 października 2016 r. wydany przez Sąd Rejonowy w Gdyni w sprawie o sygn. akt I Nc 1385/16 w całości.

O zasadach ponoszenia kosztów procesu Sąd orzekł w punkcie II i na podstawie art. 98 §1 k.p.c., zgodnie z wyrażoną we wskazanym przepisie zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, obciążył pozwanych kosztami procesu wywołanymi wniesieniem zarzutów, uznając, że przegrali oni sprawę w całości.